

ใบงานที่ พัฒนาการด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

2.4 สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

ข้อที่	รายละเอียด	คำตอบ
1	การบริหารราชการแผ่นดินในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นขึ้นอยู่กับ กรมกลาโหม กรมมหาดไทย กรมเวียง กรมวัง กรมท่า กรมนา	
2	ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบออกเป็น หัวเมืองฝ่ายเหนือ หัวเมืองฝ่ายใต้ หัวเมืองชายทะเลตะวันออก	
3	ความสงบสุขของบ้านเมืองมีความสำคัญมากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นอกจากจัดการปกครอง กฎหมายที่มีความยุติธรรม - กฎหมายตรา 3 ดวง	
4	รัชกาลที่ 3 ทรงพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ คือ การส่งเสริมการค้ากับต่างชาติ ประมูลการผูกขาด การเก็บภาษี จึงมีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	
5	คำกล่าวที่ว่า สังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีลักษณะเช่นเดียวกับสมัยอยุธยา คือ มีศักดินาเป็นเครื่องกำหนดฐานะ หน้าที่ และความรับผิดชอบในสังคม	
6	ไพร่ได้รับการอุปถัมภ์ดูแลจากมูลนาย สังกัดมูลนาย รับใช้มูลนาย ได้รับการคุ้มครองจากมูลนาย ตามกฎหมาย หรือที่เรียกว่า ระบบอุปถัมภ์	
7	พระสงฆ์ ไม่สังกัดชนชั้นใด มีหน้าที่สืบทอดศาสนา และมีสิทธิพิเศษ คือ ไม่ถูกเกณฑ์แรงงาน แต่มีศักดินา และเป็นที่เคารพนับถือของคนไทยทุกระดับชั้น	

โครงสร้างทางสังคม		
พระมหากษัตริย์	พระบรมวงศานุวงศ์	ขุนนาง
ทรงเป็นพระประมุขของราชอาณาจักร ทรงได้รับการยกย่องให้เป็นสมมติเทพ และทรงเป็นธรรมราชา	เป็นเครือญาติของพระมหากษัตริย์ มีศักดินาแตกต่างกันไปตามฐานะ	บุคคลที่รับราชการแผ่นดิน มีทั้ง ศักดินา ยศ ราชทินนาม และตำแหน่ง
ไพร่	ทาส	พระภิกษุสงฆ์
ราษฎรที่ต้องถูกเกณฑ์แรงงานให้กับทางราชการทั้งในยามปกติและยามสงคราม และต้องสังกัดมูลนาย	บุคคลที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในแรงงาน และชีวิตของตนเอง ต้องตกเป็นทาสของนายจนกว่าจะได้ไถ่ตัว	เป็นบุคคลที่สืบทอดพระพุทธศาสนา ซึ่งได้รับการยกย่องและศรัทธาจากบุคคลทุกชนชั้น